

अभिष्टचिंतन ज्येष्ठ नागरिकांचे

२० मे

- १) श्री. वासुदेव गोपाळ नाबर
विद्यानगर, अलिबाग
२०-०५-१९४५
- २) श्री. श्रीनिवास त्र्यंबक जोशी
ब्राह्मणाळी, अलिबाग
२०-०५-१९४५
- ३) श्री. शंकर गोविंद सुतार
श्रीबाग-२, अलिबाग
२०-०५-१९४५

कृषीवलच्चा
वाचकाना आवाहनअलिबाग येथील श्री कम्हेंडे जेन घन चौटेल
द्रस्तव्याचा चौतीने अव्रामासाठी एक अभिष्ट योजना आवाहनी
आहे. जिल्हा राष्ट्रालयाचा दाखल असलेल्या राष्ट्रालयाचा
एका नवतोवाईकाला जेवणाऱ्या सोय करण्यात आली आहे. या
योजनेत दरोज किमान ७०/१० लोक जेत असतात.
या जेवणाऱ्या सोय प्रति दिवस रु. ३००० असून ही लेणी
देणाऱ्याचा घोटे क्रॉप्पालयाचे घासा आहे. तरी जातीत
जात लोकांनी अव्राम सेवणा घेण या सामाजिक
उपक्रमात सहभागी घेणे असे आवाहन कृपयाकृती आहे.
संपर्क- १८५५३२५६७ (बीपीन गडा)
१२२६०५५५५५ (अमित शाहनंद)
- मुख्य संपादक, कृषीवल

आजचे अन्नदाते

कुंवरबाई
खेतशी
स्मरणार्थ

शेतकऱ्याचा हृदयविकाराच्या
झटक्याने मृत्यु

पोलादपूर | प्रतिनिधि ।

तालुक्यातील मुंबई-गोवा राष्ट्रीय महामार्गासाठी काही अंतर्वर पालें येथील एका शेतकऱ्याचा अवकाळी पावसाच्या गडाडाट कडकडाटात हृदयविकाराचा तीव्र झटका येतेल मृत्यु झाल्याची माहिती पोलादपूर पॉलिसांनी दिली. याकरणी अक्सात मृत्युची नोंद पोलीस ठाण्यात आली आहे.

पोलादपूर तालुक्यातील पालें येथील शेतकरी श्रीपरंग राजाराम मोरे (६८) वर्षी हृदयविकारामुळे १९१६ मध्ये बायपास सर्जरी करण्यात आली होती. त्यामुळे घाकधकीच्या जीवनापासून दूर गावी ते एकेचे राहावयास आले होते. त्यांनी शेतीसोबत अंबा उत्पादन, कुकुरपालन, बकरीपालन आदी शेतोरूपक व्यवसाय वाढविले होते. अंबा बागायतीसाठी पाणी देप्याकामी त्यांनी सोलार पॅपेंडेम फार्महाऊसवर उपक्रमात आहेत. त्यांनी लागलीच माधव आठवले यांना फेन केला. त्यांनी ताळाळ घटनस्थळी जात नवरंग पक्ष्याला घरी आणून त्याच्याकर उपक्रमात केले.

नवरंग घरी आणून त्याच्याकर उपक्रमात असते. पाणी अंभ्यासात माधव आठवले यांचा असते. पक्षी जखमी अवस्थेत दिसून आला. त्यांनंतर त्यांनी लागलीच माधव आठवले यांना फेन केला. त्यांनी ताळाळ घटनस्थळी जात नवरंग पक्ष्याला घरी आणून त्याच्याकर उपक्रमात केले.

नवरंग घरी आणून त्याच्याकर उपक्रमात असते. पाणी अंभ्यासात माधव आठवले यांचा असते. नवरंग पक्षी उडताना पंखाच्या टोकावर ठळवू पांढरे ठिपके दिसतात. झुडपी जंगलात राहणे अधिक पंसंत करण्याचा हात पक्षी अंभ्यासात घरी आणून त्याच्याकर उपक्रमात केले. त्याचा व्हीट-ट्यू असा आवाज दिसतात. काळा, पांढरा, तांबडा हे घडक रंग दिसतात. हा घागळ हवेत दिसतात. हा पक्षी आकामानाने

मैनेवढा असून, घुंडगा शेपटीचा आहे. त्याचा पोटाखालचा व शेपटीखालचा रंग किरणजी असते. नवरंग पक्षी उडताना पंखाच्या टोकावर ठळवू पांढरे ठिपके दिसतात.

<div data-bbox="345 720 490 721"

उन्हाळी रानमेव्याचा गोडवा बहरला, खवरये खुश

| माणगाव | वार्ताहर |

उन्हाळा म्हणजे रान कफळांची मेजवानी घेऊन येणा त्याबोरीने उन्हाळी दिवसात हिंगावा पानातून डोकावणारी काळाकभिन करवंदाची फळे सर्वांनी आवडतात. अद्भुत खास या क्रतूत मिळतात. यामध्ये जांभळे, करवंदे, आटुणी कोकम आदी फळांचा समावेश असतो. उन्हाळी दिवसात तयार होणारी ही फळे म्हणजे खवव्यासाठी मुख्य असा गोडवा असतो.

उन्हाळ्याची तीव्रता वाढल्यानंतर अंदंवा, काजू आदी फळांबोरवर सर्वासामान्याचा आवडीची असलेली खास अशा गोडव्याची फळे म्हणजे जांभळे आणि करवंदे होत. रानाची मैना म्हणून करवंदाच्या उल्लेख केला जातो. कोकणातील डोंगर लालगारी ही करवंदाची फळे म्हणजे खास अौपंथी म्हणून आहेत. हाडकी, मांसवाली, मुकुंदांची आकाराची तर काही टपोरी असणारी जांभळे खवव्यासाठी पर्वणी असते. उन्हाळी दिवसात तयार होणारे तुर गोड चवीची फळे खायांचा चविष्ट असतात. जांभळाचे आयुर्वेदात असेंव्या उत्योग सांगितले आहेत. जांभळे मधुर्मीसाठी खास औपंथी म्हणून आहेत. हाडकी, मांसवाली, मुकुंदांची आकाराची तर काही टपोरी असणारी जांभळे खवव्यासाठी पर्वणी असते. उन्हाळी दिवसात तयार होणाऱ्या या जांभळांची माणगणी असून १५० ते २०० रुपये किलोमाणे ती विकली जातात. करवंदे, जांभळू बरोबरच लालचुटक रंगांनी मन वेळून घेणारी कोकमाची फळे ही या क्रतूतमध्ये तयार होतात. आमसूल, सरवत तयार करव्यासाठी उपयुक्त असलेली ही फळे गृहीर्णीचा देण्यासाठी म्हणून करतात पिकलेली करवंदे वाळवून पुढील असतो.

जाळी म्हणजेच विविध पशुपक्षयांसाठी निवारा तर असतोच त्याबोरीने उन्हाळी दिवसात हिंगावा पानातून डोकावणारी काळाकभिन करवंदाची फळे सर्वांनी आवडतात. उन्हाळी दिवसात तयार होणारे तुर गोड चवीची फळे खायांचा चविष्ट असतात. जांभळाचे आयुर्वेदात असेंव्या उत्योग सांगितले आहेत. जांभळे मधुर्मीसाठी खास औपंथी म्हणून आहेत. हाडकी, मांसवाली, मुकुंदांची आकाराची तर काही टपोरी असणारी जांभळे खवव्यासाठी पर्वणी असते. उन्हाळी दिवसात तयार होणाऱ्या या जांभळांची माणगणी असून १५० ते २०० रुपये किलोमाणे ती विकली जातात. करवंदे, जांभळू बरोबरच लालचुटक रंगांनी मन वेळून घेणारी कोकमाची फळे ही या क्रतूतमध्ये तयार होतात. आमसूल, सरवत तयार करव्यासाठी उपयुक्त असलेली ही फळे गृहीर्णीचा देण्यासाठी म्हणून करतात पिकलेली करवंदे वाळवून पुढील असतो.

त्यापून सुगाणी चविष्ट चटण्या, लोणांचे उत्योग टोपल्या, सुगाणा लेप तयार करतात. करवंदांच्या उपयोग टोपल्या, सुगाणा लेप त्यापून करतात पिकलेली करवंदे होण्यात आहेत. हाडकी, मांसवाली, मुकुंदांची आकाराची तर काही टपोरी असणारी जांभळे खवव्यासाठी पर्वणी असते. उन्हाळी दिवसात तयार होणाऱ्या या जांभळांची माणगणी असून १५० ते २०० रुपये किलोमाणे ती विकली जातात. करवंदे, जांभळू बरोबरच लालचुटक रंगांनी मन वेळून घेणारी कोकमाची फळे ही या क्रतूतमध्ये तयार होतात. आमसूल, सरवत तयार करव्यासाठी उपयुक्त असलेली ही फळे गृहीर्णीचा देण्यासाठी म्हणून करतात पिकलेली करवंदे वाळवून पुढील असतो.

दिवसांसाठी खाण्यासाठी ठेवली जातात. मुकुलेल्या या करवंदांचा स्वाद व चव अगदी वेळावरच पण स्वादिष्ट असतो.

करवंदांचामणे डोंगर रागता जांभळाची झाडे मोठ्या

प्रमाणे ही फळे विकली जातात. करवंदे, जांभळे, कोकम

या बरोबरच आटूराणी मुकुली यासह अन्य लहान-मोठी

फळे खवव्यासांसाठी पर्वणी असते. या रामेव्याच्या विक्रीतून

ग्रामीण भागातील असेके विकलांना हक्काचा रोगार मिळतो.

करवंदे १० ते २० रुपये वाटा विकला जातो. पल्याच्या

पानात करवंदाची विक्री केली जाते. रान मेव्यानी भलेला

करवंदाचा द्रोग दिसायला सुटर व आकर्षक असतो. कोकम

५० ते ६० रुपये किलोने विकला जातो. इतर फळेही रानवनात

झाडी झुडपाणी मिळतात. उन्हाळ्यातील रान मेव्याचा हा

गोडवा खवव्याच्या पसंतीचा असून याची चव वर्षभर

मनात रोगात राहते. उन्हाळा क्रतू संपत असताना पुढील

काही दिवसांत रानमेव्याच्या आनंद भरमून घेतला जाईल.

रान फळांना विशिष्ट गोडवा असतो. हा गोडवा खास उन्हाळी दिवसात चाखायला

मिळतो कोकणात खास करून वैशिष्ट्य

पूर्ण असलेली रान फळे आहारात उपयुक्त असून आरोग्यासाठी उपयुक्त आहेत. यांच्या विक्रीतून

ग्रामीण भागातील महिलांना हक्काचा रोगार मिळतो. गृहिणी रान मेव्यातून विविध पदार्थ

तयार करतात. - दर्शना मोडे, गृहिणी

वटपौरीमेच्या निमीताने ही रान मेव्याला चांगली माणगी असते सुवासिनी वाणात आवडीन्या या रान फळांनी वाण सजवितात. रान फळांचा हा हांगाम खास वटपौरीमेपर्यंत सुरु राहते. त्यानंतर मात्र रान फळांचा हांगाम निघू जातो.

६३३ गावे दरडीच्या घायेत

रत्नागिरी, रायगड, मुंबईतील ५४ गावे अतिसंवेदनशील; भूवैज्ञानिकांचे सर्वेक्षण

| रायगड | प्रतिनिधी |

काही उपायांची वाणात पावसाला सुरुत आहेत. या काही उपायांची वाणात पावसाला असून याची शाकाती असतो. कोकणातील शेकडो गावे आजीही दरडीच्या सावटाचाली आहेत. कोकणातील ७ जिल्हातील ६३३ गावे दरडप्रवण आहेत. या गावांचे २१९ गावे भूवैज्ञानिकांनी सर्वेक्षण केले आहे. सर्वेक्षणाच्या आजपर्यंतच्या प्राप्त अहवालानुसार मुंबई उपनगर, रायगड आणि रत्नागिरी या तीन जिल्हातील ५४ गावे अतिसंवेदनशील शेणीत आहेत.

सर्वात जास्त दरडप्रवण गावे असणारा रत्नागिरी जिल्हात सर्वांच्या दरडप्रवण गावे असून, सर्व यंत्रांची कॉकणातील रत्नागिरी जिल्हात सर्वांच्या दरडप्रवण गावे असून, १२२ गावांचे सर्वेक्षण करण्यात आले आहे. या संपूर्ण किंवारपूर्वीच्या भागात अधिक पात्रत पडत असल्याने अशा घटना घेण्याचा आवश्यक असून याची उपायांची वाणात आहेत. या संपूर्ण किंवारपूर्वीच्या भागात अधिक पात्रत पडत असल्याने अशा घटना घेण्याचा आवश्यक असून याची उपायांची वाणात आहेत.

कोकणातील रत्नागिरी जिल्हात सर्वांच्या दरडप्रवण गावे असून, सर्व यंत्रांची कॉकणातील रत्नागिरी जिल्हात सर्वांच्या दरडप्रवण गावे असून, १२२ गावांचे सर्वेक्षण करण्यात आले आहे. या संपूर्ण किंवारपूर्वीच्या भागात अधिक पात्रत पडत असल्याने अशा घटना घेण्याचा आवश्यक असून याची उपायांची वाणात आहेत. या संपूर्ण किंवारपूर्वीच्या भागात अधिक पात्रत पडत असल्याने अशा घटना घेण्याचा आवश्यक असून याची उपायांची वाणात आहेत.

संभाव्य दरडप्रस्त गावांचे पुणे येथील जिआर्टीजिकल सर्वे ३०० ते ३५० एकडी इंडियाच्या भूवैज्ञानिकांपाठी सर्वेक्षण करण्यात आले आहे. शास्त्रज्ञांनी दरडप्रवण गावांवर भेट देऊ पायली केली.

डोंगरउतारावरील वृक्षतोडे, वेकायदा खोदकाम, पायाचा निचारा होणाऱ्या माणगीत अडूच्याचे अवृत्ती येण्याचे विविध घालप्रवण गावांवर वृक्ष तोडण्यास मज्जव करण्यात यावा, पायाचाल्यांवूऱी डोंगरउतारावर वृक्ष तोडण्यास मज्जव करण्यात यावा, पायाचाल्यांवूऱी डोंगरउतारावर वृक्ष तोडण्यास मज्जव करण्यात यावा. डोंगरउतारावरील वृक्षतोडे, वेकायदा खोदकाम, पायाचा निचारा होणाऱ्या माणगीत अडूच्याचे अवृत्ती येण्याचे विविध घालप्रवण गावांवर वृक्ष तोडण्यास मज्जव करण्यात यावा, पायाचाल्यांवूऱी डोंगरउतारावर वृक्ष तोडण्यास मज्जव करण्यात यावा. डोंगरउतारावरील वृक्षतोडे, वेकायदा खोदकाम, पायाचा निचारा होणाऱ्या माणगीत अडूच्याचे अवृत्ती येण्याचे विविध घालप्रवण गावांवर वृक्ष तोडण्यास मज्जव करण्यात यावा. डोंगरउतारावरील वृक्षतोडे, वेकायदा खोदकाम, पायाचा निचारा होणाऱ्या माणगीत अडूच्याचे अवृत्ती येण्याचे विविध घालप्रवण गावांवर वृक्ष तोडण्यास मज्जव करण्यात यावा. डोंगरउतारावरील वृक्षतोडे, वेकायदा खोदकाम, पायाचा निचारा होणाऱ्या माणगीत अडूच्याचे अवृत्ती येण्याचे विविध घालप्रवण गावांवर वृक्ष तोडण्यास मज्जव करण्यात यावा. डोंगरउतारावरील वृक्षतोडे,

